

1.

PYRENEJE. DIANA BERGOVÁ JE SPATŘILA HNED, jakmile přešla kopec.

Bílá bariéra se táhla po celém obzoru. Vlny kopců se o ni rozbíjely. Dravci opisovali na nebi kruhy.

Devět hodin ráno, 10. prosince.

Pokud má věřit automapě, musí sjet na příštím výjezdu a zamířit na jih, směrem ke Španělsku. Ve staré Lancii neměla ani GPS navigaci, ani palubní počítač. Nad dálnicí spatřila ukazatel: VÝJEZD ČÍSLO 17, MONTRÉJEAU/ŠPANĚLSKO, 1000 M.

Noc strávila v Toulouse v miniaturním pokoji laciného hotelu s umakartovou koupelnou a wi-fi. V noci ji probudil nějaký jekot. S bušícím srdcem se posadila na posteli a poslouchala. Ale v hotelu vládlo naprosté ticho, a tak si zpočátku myslela, že se jí to jen zdálo. Vzápětí se však jekot ozval znovu. Sevřel se jí žaludek, než pochopila, že se pod oknem mrouskají kočky. Těžko se jí potom usínalo. Předešlý večer ještě trávila v Ženevě a zapíjela odjezd s kolegy a přáteli. Pak nemohla dlouho usnout, prohlížela si zařízení pokoje na fakultě a přemýšlela o tom, kde asi bude spát příště.

Když na hotelovém parkovišti odemykala auto, pozorovala, jak na karoserii taje sníh, a náhle si uvědomila, že za sebou zanechala své mládí. Věděla, že za týden nebo za dva na svůj předchozí život

BERNARD MINIER

zapomene. A že se za pár měsíců úplně změní. Tam kde se chystala strávit následujících dvanáct měsíců, to ani jinak být nemohlo. „Zůstaň sama sebou,“ radil jí otec. Když vyjela z parkoviště a zamířila na ucpanou dálnici, přemýšlela, jestli ty změny budou pozitivní. Kdosi řekl, že některé změny připomínají amputaci. Doufala, že to v jejím případě platit nebude.

Nepřestávala však myslet na ústav.

A na jeho pacienty.

Celý předešlý den ji pronásledovala jedna myšlenka: *Neměla bych tam jezdit. Ještě na to nejsem připravená. Ačkoliv mám vzdělání a kvalifikaci, vůbec nevím, co mě tam čeká. Ti lidé ve mně budou číst jako v otevřené knize.*

Myslela na ně jako na lidi, na muže, a ne jako... na zrůdy.

A přesto to byly zrůdy. Opravdová monstra. Bytosti naprosto se lišící od ní, od jejích rodičů, od všech, které znala, i od prostředí, v němž je největší šelmou kočka.

Tygři...

Přesně tak si je představovala: nepředvídatelné, nebezpečné a schopné spáchat jakoukoliv krutost. *Tygři zavření v horách...*

U mýtného stanoviště si uvědomila, že se zamyslela natolik, že úplně zapomněla, kam založila lístek. Muž v pokladně na ni přísně hleděl, zatímco horečně prohledávala přihrádku na rukavice a kabelku. Přitom to nijak nespěchalo. Na dohled nebylo žádné další auto.

Na kruhovém objezdu zamířila směrem ke Španělsku a do hor. Krajina se po několika kilometrech náhle proměnila. Vynořilo se před ní podhůří Pyrenejí a silnici rámoval hustý les, za nímž Diana tušila blízkost hor. Změnilo se i počasí. Začalo hustěji sněžit.

MRÁZ

Za zatáčkou se vynořila bílá pláň lemovaná řekou a lesem. Na vrcholu jednoho z kopců spatřila gotickou katedrálu, dominantu městečka. Stěrače hbitě kmitaly po předním skle a krajina se za nimi začínala podobat starému leptu.

„Pyreneje nejsou Švýcarsko,“ varoval ji Spitzner.

Na krajnici vyrostly sněhové bariéry.

SKRZ PADAJÍCÍ VLOČKY Diana rozeznala záblesky majáčeků ještě dřív, než spatřila na silnici zátarasy. Sněžilo čím dál hustěji. Policisté se brodili sněhem a mávali červenými světly. Diana si všimla, že jsou ozbrojeni. Ve špinavém sněhu pod vysokými smrky stála četnická dodávka a dva motocykly. Stáhla okénko a vločky prachového sněhu jí okamžitě umáčely sedadlo.

„Prosím doklady, slečno.“

Naklonila se pro ně do přihrádky. Vnímala zvuky vysílaček, do nichž se mísil rytmus pohybujících se stěračů a bařání výfuku jejího auta. Na obličejích se jí usadila ledová vlhkost.

„Jste novinářka?“

„Psycholožka. Jedu do Wargnierova ústavu.“

Policista se otevřeným okénkem naklonil dovnitř a zblízka si ji prohlížel. Byl to vysoký blondák, měřící odhadem tak sto devadesát centimetrů. Mezi praskáním vysílaček zaslechla Diana z lesa hučet řeku.

„Co pohledáváte tady? Švýcarsko je dost daleko.“

„Ústav je psychiatrická léčebna a já jsem psycholožka, uvědomujete si tu souvislost?“

Vrátil jí doklady.

„Dobře. Pokračujte.“

BERNARD MINIER

Rozjela se a přitom přemýšlela, jestli francouzská policie kontroluje řidiče vždycky tímto způsobem, nebo jestli se něco stalo. Silnice se stáčela do zatáček a kopírovala meandry řeky tekoucí mezi stromy. Potom les zmizel a objevila se planina široká nejmíň pět kilometrů. Dlouhou rovnou silnici lemovaly opuštěné kempy, jejichž vlajky smutně pleskaly ve větru, benzinové pumpy, krásné domy podobající se alpským chatám a reklamní panely vychvalující blízká lyžařská střediska.

V SAINT-MARTIN-DE-COMMINGES ŽIJE 20 863 STÁLÝCH OBYVATEL, pokud se ovšem dá spolehnout na barevný billboard u cesty. Vrcholky hor nad městem se halily do šedivých mračen. V záblescích reflektorů se mezi cáry mraků objevil občas horský hřeben nebo sedlo, jakoby namalované štětcem. Na prvním kruhovém objezdu zabočila Diana do centra města a pokračovala úzkou uličkou doprava za vysoký dům, na němž svítila neonová reklama *Sport & příroda*. Po ulicích se pohybovalo jen málo lidí, zato tam parkovala spousta aut. „Pro mladou ženu to moc veselé místo není,“ vzpomněla si na Spitznerova slova, když projížděla opuštěnými ulicemi. Rytmický pohyb stěračů ji uklidňoval. Ulice začínala stoupat. Na okamžik zahlédla dole pod svahem střechy nahuštěnou jednu na druhou. Na ulici se sníh proměnil v černou břечku pleskající o spodek auta. „Jsi si jistá, že tam chceš jet, Diano? Vůbec se to nepodobá Champ-Dollon.“ Champ-Dollon, tak se jmenovalo švýcarské vězení, v němž měla po ukončení studia na psychologické fakultě na starosti sexuální delikventy. Potkala tam sériové násilníky a pedofily a seznámila se s případy sexuálního násilí v rodině, což bylo jen eufemistické a administrativní označení pro incest. Jako asistentka

MRÁZ

se rovněž podílela na expertizách ověřujících věrohodnost nezletilých osob, které tvrdily, že se staly obětí sexuálního násilí. S hrůzou zjistila, kolik takových případů závisí na ideologickém a morálním přesvědčení odborníků, jimž často chybí objektivita.

„O Wargnierově ústavu se povídá spousta podivných věcí,“ varoval ji Spitzner.

„Mluvila jsem s doktorem Wargnierem telefonicky. Udělal na mě dobrý dojem.“

„Wargnier je velmi dobrý,“ připustil Spitzner.

Diana však věděla, že na ni nečeká Wargnier, ale doktor Xavier, jenž ho ve vedení ústavu mezitím vystřídal. Ten pocházel z Québecu a předtím pracoval v Pinelově ústavu v Montrealu. Wargnier odešel o půl roku dřív do důchodu. Byl to on, kdo posuzoval její kandidaturu a kdo ji přijal ještě předtím, než ve funkci ředitele skončil. Během mnoha telefonických rozhovorů ji také varoval před obtížemi, které ji tady čekají.

„Není to pro mladou ženu snadná práce, doktorko Bergová. Nemluvím jen o ústavu, mluvím i o okolí. O údolí... Saint-Martin... Tady jsme v Pyrenejích, v Comminges. Zimy tu jsou dlouhé a rozptýlení malé. Pokud ovšem nemilujete zimní sporty.“

„Nezapomeňte, že jsem Švýcarka,“ odpověděla mu s úsměvem.

„V tom případě vám dám jednu radu. Nenechte se příliš pohlbit prací. Snažte se využívat volný čas a trávit ho co nejvíce mimo ústav. Je to místo, které vás může velmi... rozrušit..., pokud v něm setrváte delší čas.“

„Budu na to myslet.“

„A ještě jedna věc. Nebudu mít to potěšení vás přivítat osobně. Postará se o to můj nástupce, doktor Xavier z Montrealu. Je to prak-

BERNARD MINIER

tický psycholog s velmi dobrou pověstí. Má nastoupit příští týden. Je velmi nadšený. Jak jistě víte, v Kanadě před námi mají v léčbě agresivních pacientů jistý náskok. Myslím, že bude velmi zajímavé porovnat s ním vaše zkušenosti a názory.“

„Já si to myslím taky.“

„Každopádně tenhle ústav už dávno potřebuje zástupce ředitele. Sám už na to nestačím.“

Diana znovu projížděla mezi stromy. Silnice dál stoupala a nakonec vjela do úzkého zalesněného údolí, které jako by se uzavíralo do jakési zhoubné intimity. Diana pootevřela okénko a v nose ji polechtala vůně listí, mechu, jehličí a sněhu. Hučení blízkého potoka málem přehlušovalo zvuk motoru.

„Osamělé místo,“ řekla nahlas, aby si dodala odvahy.

V tomto šedivém zimním dopoledni řídila opatrně. Ve světle reflektorů se míhaly kmeny jedlí a buků. Podél cesty vedlo elektrické vedení. Dráty byly prověšené, jako kdyby už nemohly dál unést svou vlastní tíhu. Sem tam se v lese objevily stodoly s břidlicovitými střechami pokrytými mechem – zavřené a opuštěné.

O kus dál za zatáčkou spatřila budovy postavené z betonu a ze dřeva, s velkými okny v přízemí. Vedla k nim cesta odbočující z hlavní silnice, která mířila dál po kovovém mostě přes potok a pokračovala zasněženou loukou. Budovy byly očividně opuštěné a chátrající. Diana nevěděla proč, ale při pohledu na prázdné domy ztracené uprostřed údolí se zachvěla.

PRÁZDNINOVÝ TÁBOR KAMZÍKŮ

U odbočky na vedlejší cestu se tyčila rezavá tabule. Po ústavu zatím žádná stopa, ani směrovka. Wargnierův ústav rozhodně nestál

MRÁZ

o reklamu. Dianu napadlo, jestli se náhodou nespletla. Na vedlejším sedadle měla rozloženou mapu v měřítku 1 : 25 000. Po dalším kilometru a asi deseti zatáčkách spatřila parkovací plochu ohraničenou kamennou zídkou. Zpomalila a zabočila na ni. Lancia drncala v dírách plných vody a zvedala gejzíry bláta. Diana vzala mapu a vystoupila. Vlhkost na ni okamžitě padla jako ledové promáčené prostěradlo.

Nedbala na sněhové vločky a rozložila mapu. Prázdninový tábor, který právě minula, byl označený třemi malými obdélníky. Pohledem odhadla přibližnou vzdálenost, kterou ujela. Pak prstem na mapě sledovala serpentine okresní silnice. Dva další obdélníky se nacházely o kus dál. Spojovaly se do velkého T, a ačkoliv u nich nebyl žádný nápis, nebylo pochyb, že se nemůže jednat o nic jiného, protože silnice v tom místě končila a na mapě žádný jiný symbol nebyl.

Byla někde blízko.

Otočila se, došla až k zídce a... *spatřila ho.*

Na protějším břehu, proti proudu řeky a o kus výš ve svahu, stály dvě zděné budovy. I přes velkou vzdálenost si Diana uvědomila, jak jsou obrovské. Architektura obrů. Stejnou kyklopskou architekturu člověk najde skoro všude v horách, ať už se jedná o elektrárny, přehrady či hotely z minulého století. Bylo to přesně tak: kyklopův brloh. *Jenomže v této jeskyni na ni nečekal jeden Polyfemos, ale hned několik.*

Dianu hned tak něco nevylekalo. Cestovala do míst, kam se normální turisté neodvážili, a od mládí pěstovala sporty, v nichž byla i jistá dávka rizika. Ani jako dítěti, ani jako dospělé se jí nikdy nestalo, aby jí z pouhého pohledu tak zamrazilo. Něco způsobilo, že se

BERNARD MINIER

jí sevřel žaludek. Nebyla to otázka fyzického rizika, ne. Bylo to něco jiného... *Skok do neznáma...*

Vyndala mobil a vytukala číslo. Nevěděla, jestli tady má signál, ale po třech zazvoněních se ozval důvěrně známý hlas.

„Spitzner.“

Okamžitě pocítila úlevu. Jeho vřelý, sebejistý tón ji vždycky dokázal uklidnit a zahnat všechny pochybnosti. Byl to právě Pierre Spitzner, její mentor na fakultě, který ji přivedl k zájmu o právní psychologii. Seznámila se s ním na jeho přednáškách SOCRATES o právech dítěte na konferenci Children's Rights, kterou uspořádal pod záštitou evropských univerzit. Okamžitě se s tímto jemným a okouzujícím mužem, dobrým manželem a otcem sedmi dětí, sblížila. Slavný psycholog ji na fakultě vzal pod svá ochranná křídla, aby se z kukly mohl vylíhnout motýl. Toto přirovnání by však Spitzerově náročné mysli určitě připadalo příliš konvenční.

„Tady Diana. Neruším?“

„Samozřejmě že ne. Jak to proběhlo?“

„Ještě jsem nedorazila... Jsem na cestě... Z místa, kde stojím, ústav vidím.“

„Něco není v pořádku?“

Zatracený Pierre. Dokonce i v telefonu dokázal rozeznat sebe-menší odstíny jejího hlasu.

„Ne, všechno je v pořádku. Já jen, že... ti lidé jsou úplně izolováni od vnějšího světa. Je to to nejpříšernější a nejdlehlší místo na světě, jaké jsem kdy viděla. Z toho údolí mi naskakuje husí kůže.“

Okamžitě litovala, že něco takového vůbec vyslovila. Chová se jako malá holka, která se poprvé ocitne sama se sebou, nebo jako

MRÁZ

frustrovaná studentka, platonicky zamilovaná do svého profesora, která udělá všechno, aby získala jeho pozornost. On teď určitě přemýšlí, co způsobilo, že ji vyděsil pouhý pohled na budovy ústavu.

„No tak,“ řekl. „Se sexuálními devianty, paranoiky a schizofreniky ses už potkala, ne? Tak si řekni, že to bude to samé.“

Jenomže to nebyli vrazi. Ve skutečnosti se potkala jen s jediným vrahem.

Nemohla se ubránit myšlence na něj. Hubený obličej a oči barvy medu, které na ni hleděly s chtivostí predátora. Chladný, manipulativní a labilní. Bez nejmenších výčitek svědomí. Zavraždil tři ženy, z nichž nejmladší bylo šestačtyřicet a nejstarší sedmdesát pět. Byl posedlý zralými ženami a také provazy, pouty, roubíky, pohyblivými uzly... Pokaždé když se na něj snažila nemyslet, okamžitě se jí s tím svým dvojsmyslným úsměvem a dravým pohledem usídlil v hlavě. Připomnělo jí to nápis, který si Spitzner pověsil na dveře kanceláře v prvním patře budovy Fakulty psychologie: NEMYSLETE NA RŮŽOVÉHO SLONA.

„Je trochu pozdě na to, aby sis začala klást podobné otázky, nemyslíš, Diano?“

Po téhle poznámce celá zrudla.

„Jsem si jistý, že ti to půjde. Pro takovou práci jsi přímo stvořená. Neříkám, že to bude snadné, ale ty si s tím poradíš. To ti můžu zaručit.“

„Máš pravdu,“ vzdychla. „Jsem směšná.“

„Ale ne. Všichni by na tvém místě reagovali stejně. Víím, jakou má to místo pověst. Ale tím se nezaobírej. Soustřeď se na práci. A až se vrátíš, budeš ve všech švýcarských kantonech tou největší odbornicí na psychickou labilitu psychopatů. Musím jít, čekána

BERNARD MINIER

na mě rektor, chce si se mnou promluvit o penězích. Víš, jak to je, na to budu potřebovat veškerý svůj um. Hodně štěstí, Diano. A dej mi vědět, co a jak.“

Obsazovací tón. Zavěsil.

Ticho, rušené pouze hučením potoka. Dopadlo na ni jako mokrá deka. Při plesnutí sněhové návěje padající z větve sebou trhla. Strčila mobil do kapsy u bundy, složila mapu a nasedla do auta.

Pak otočila volantem a vyjela z parkoviště.

Tunel. Světlo reflektorů se odrazilo od černých mokvajících stěn. Žádné osvětlení, žádný výjezd. Vlevo vedl přes potok malý můstek. A konečně první tabule upevněná na bílé závoře: VĚZEŇSKÝ PSYCHIATRICKÝ ÚSTAV CHARLESE WARGNIERA.

Odbočila a pomaličku můstek přešla. Cesta se náhle strmě zvedala a pokračovala zatáčkami mezi jedlemi a závějemi. Diana dostala strach, aby její staříčké auto vůbec dokázalo zledovatělý svah vyjet. Neměla ani řetězy, ani zimní pneumatiky. Ale silnice brzy přestala být tak strmá.

Poslední zatáčka a byla tam. Opřela se o sedadlo a skrz snůh, mlhu a stromy spatřila budovy ústavu zblízka.

11 hodin 15 minut dopoledne, středa 10. prosince.